

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés
árkedvezményben részesül.

Nyitlatter sora 40 fillér.

Husvétnapja.

Hová szive s hagyomány vont, husvét táján, a szent városba — bár tudta, hogy reá mi sors vár, s az árulás vele nyomon jár — a kis, kies Bethániából fölme né Jézus, a Megváltó.

Ül számárvemhén, de körül a sokaság, mely egybegyüle, örömtől ittasan imádja, zöld ágakat hint az útjára.

Verőfény csillog fel a bérczig, tanítványi rajongva nézik; van, ki köntösét leteríti, és mind egy szívvvel rázendíti: Hozsánna Néked, Ég királya!

Az Üdvözítő elmélázva, — míg máskor Ő, ki vigasztal — elnéz felettök borus arczozal.

„Uram! Mi bánt? Mi gyötri lelked?” — kérdi János, a legkedveltebb, — „nézd, mily szívéből hódol a nép!”

„Hamar megváltozik, haj! e kép! ki utamra virágot hintett, holnap azt kiáltja: „Feszítsd meg!”

„Igaz, a tömeg állhatatlan, de ugy

bizhatol, mint magadban, tanítványid kisdéd seregében!”

„A nap háromszor le sem mégyen, kishitüleg szertefutamtok, elárultok, vagy megtagadtok!”

A hü tanítvány sirva fakadt: „Tökéletes csak Te vagy, magad. Ha szigoruan megitéled, ki ütheti meg a mértéket?! A lélek kész, de gyarló a test. Uram! Ne vedd tőlünk zokon ezt!” Jézus kezét nyujtá nyájasan:

„Beteljesül, mi megírva van: meggyaláznak, bebörtönöznek, megostoroznak, megkötöznek, a vesztőhelyre kivezetnek, s a dölyfös papifejedelmek kigunyolnak majd a kereszten. És a nép? Segit nekik ebben!”

„Uram! Borzalom a beszéded, de meglesz, ha Atyád ugy végzett. Ám hányszor hirdette tenajkad, hogy a halál nem fog ki rajtad, feltámadsz és veled az ige, s mind e világ annak lesz híve?!”

„Esz méim győznek. Feltámadok. Nem is ez, amiért bus vagyok: A farizeusok, kik engem megölnek, lassankint mind a kereszt árnyékába gyűlnek.

S ha majd megint egy Igaz támad, onnan kiáltják rá a szörnyü vadat, válogatva kinban s gyötrelomben; a nép pedig „az én nevemben” mint kit a bor megrészegített, újra azt kiáltja: „Feszítsd meg!”

Vélemény.

(Ü.) Az országgyűlés hosszabb időn át szünetelve, derekas munkát végzett. A nemzeti munkapárt hivatása magaslatán állott, míg ezzel szemben siralmas állapotba jutott a koalíciós ellenzék.

Dolgozni! — Ez volt a munkapárt jelszava. Botrányokat rendezni: ebben merült ki az ellenzéki akció.

A nemzeti munkapárt az ország érdekében dolgozott. Az ellenzék a hataloméhség miatt, a botrányokban meríté ki erejét.

Győzött a munka!... Elbuktak a botrányhősök. Csufos vereséget szenvedtek, a mit kiheverni képtelenség. Sajtójuk tombolhat, népgyűléseket rendezhetnek, de ez nem köszörül ki a csorbát, a mit a koalíciós pártok szenvedtek.

Mindenáron megakarták buktatni Lukácsot és szétrobbantani a munkapárt egységét. Nem kísérte siker a fáradozásait. A munkapárt egységes és Lukács a helyén áll.

MIZANTROPIA.

Irta: Pakots József.

I.

Ma rossz napom van, ilyenkor kísértének az életnek élémbe került idétlen, torz alakjai. Itt járnak-kelnek körülöttem, vitatkoznak, nevetnek, huhognak s ami még rosszabb, banális életigazságokat vágnak a fejemhez. Ime, előlép közülök egyik, gunyosan meghajlik és bemutatkozik:

— Trifán vagyok. Emlékszel-e rám? Gyermekkorod kísértő réme voltam.

Csakugyan emlékszem. Trifán volt a neve. A falubeli nép azonban másképen hívta. Ha sajtóságos kutyaölő járásával végigbiczegett a falu utcáin, az emberek a sövénykerítésen át kiáltották egymásnak:

— Erre ment a Prikulics!

Ez a név valami rosszat jelentett. Olyan ördöggel cimboráló, boszorkányokkal komázó

valakit, akitől jó félni a jámbor, hívó léleknek.

A babonás falusiak között sokan esküt tettek rá, hogy látták Prikulicsot, mint kutyát. Éjszakánként idején háromszor bukfeneczet vetett a fején keresztül és fekete kutyává változott.

Hogy honnan támadt ez a mese, nem lehetett tudni. Prikulics, vagy becsületesebb nevén Trifán, nem ártott senkinek. Aféle napszamba járó, nyomoruságos lény volt, félig cigány, félig oláh, aki egy darab puliszkáért meg avas szalonáért napestig dolgozott és hálni is nyilván a kukoricza-görék közé járt ki, a szabad mezőre.

Mégis rossz híre volt. Rémes meséket költöttek róla és éjszakánként, amikor a faluban erős ugatással rontottak egymásnak a kódorgó kutyák, a falusiak felfohászkoztak az ágyaikban:

— Prikulics újra kutya lett. Most verekszik a többiekkel.

És reggel kelve, a napszamba álló Prikulics arczát véres, kusza vonalak szántották végig, mintha csakugyan kutyák karmolták volna össze.

A faluban tehát mindenki félt tőle. Idővel azonban megszokták és már csak azért is adtak munkát neki, hogy ne rontsa meg a tejező teheneiket. Mi, gyerekek valami titokzatos, földöntúli lényt sejtettünk benne.

Az bizonyos, hogy sok titokzatosság környékezte a különös embert. Már külsejére is visszataszító volt. Apró, összezsugorodott alak, nagy bozontos fejjel, kusza barna szakállal és kifelé görbülő otromba lábakkal. A feje lehetett talán nehéz, de ugy járt, hogy a felső testével szinte előrebukott s menés közben olyan benyomást tett, mint a kutya, amelyik fáradtan lógatja a fejét a hosszú hajkurázsás után.

Az emberekben talán ez a különös járás ébresztette fel a babonás hitet. De valószínű, hogy az apró, gyikszemü ember rejtélyes élete

MEGÉRKEZTEK a husvétii sonkák, csemege halak, husvétii tojások

és cukorkák **Cirner csemege-üzletébe.**

A sok piszkos rágalom hatástalan volt. A becsületben gázolók czelt nem értek. A többség kitart Lukács mellett és a korona teljes bizalmát bírja. E két erősségen megtört az ellenzéki vadaskodás.

Lukács László fényes elégtételt kapott a felsőháztól is, a nemtelen vadaskodásokkal szemben bizalmat szavazott neki a ház. És bizalommal van személye iránt az ország józanabb közvéleménye is.

Ellenben az ellenzéki pártok hitelt vesztek. A külföldi lapok egymásra bélyegzik meg a tetteiket. Itt bent már csak a szociálisták segítségével tudnak még gyűléseket tartani, népség — katonaság így gyűl össze. De ez sem fog soká tartani, vége lesz a közös barátkozásnak a választójog szentesítésével.

Kalapot emel minden értelmes ember Lukács László előtt. Helyreállítja a magyar parlamentarizmust az új házszabályrevízióval és átváltoztatja az osztályparlamentet — népparlamentté. A magyar történelem ezt elfogja könyvelni.

Biztosítja az ország védelmét, a véderő javaslattal, Oly érdemek, melyeket a magyar történelem méltatni fog. Ily vezető férfira van szüksége Magyarországnak, hogy haladasson, — epp mint a kiegyezéskor volt szükség egy Deákra.

A kis Erdély adá a legnagyobb államfőfűt Magyarországnak. Büszkek lehetünk erre! . . . De büszke az egész ország a nagy fiára, a kinek a nagysága előtt, a külföld is meghajítja az elismerés zászlóját.

Nevezetes volt az elnapolt országgyűlés! Derekas munkát végzett a nemzeti munkapárt a Lukács vezetésével. Jól eső örömmel térhetnek pihenőre a képviselők. Nagy munkát végeztek a haza érdekében. A kormány ellenben folytatja munkásságát,

is táplálta azt. Mert Prikulicsról azonkívül, hogy napszámban úgy dolgozott mint az állat, senkisé tudta, hogy mit csinál. Hol alszik, merre jár, van-e valakije? — mind csupa rejtély volt. Esténként a mezőnek vette az útját és nyomtalanul eltűnt. Künn a határban látták állítólag kutyává változni azok is, akiknek képzeletét Prikulics titokzatos lényé fölizgatta.

Egy tavaszi napon meglepetés érte a falut. Prikulics nem jelentkezett munkáért, pedig épen kapálás ideje volt és nagy szükség volt minden kétkézi munkásra. Az emberek, akik kora hajnalban kimentek a határba, bámulva látták, hogy Prikulics az országot mellett valami ásóféle szerszámmal a földet turja.

— Prikulics kincset ás! — mondogatták egymásnak a kapások.

Késő tavaszba hajlott az idő, a mikor Prikulics sárga, agyagos földdel telehordta azt a darabocskos földet, a melyet ásott.

— Szentuccse, Prikulics házat épít! — változtak most meg a vélemények.

Nyár derekán elkészült a Prikulics háza. Apró, vályogos, zsuppos vityilló volt az, ajtó és ablaknyílással s az ajtó sem volt nagyobb az ablaknál. Kész találynak látszott, hogyan juthat be e sárból gyurt fészekbe emberfia. Még Prikulics is aligha férhetett be a maga girbe-gurba féregtestével, hacsak előbb kutyává nem változott.

A falubelieknek nagyon felizgatta a kíváncsiságát ez a furcsa építmény s egy éjszaka, aratás idején, mikor a szabad mezőn vigyázni kellett az asztagokra, néhány bátrabb szívű suhancz bekukkantott a Prikulics házába. Az ablakon dugták be a fejüket s majd hogy holtra nem váltak az ijedségtől. A Prikulics háza üres volt. Kemencze-padnak, asztalnak,

hogy az összeülő országgyűlés anyagot kapjon a további munkára.

Mely munkában az ellenzék is résztvehet, ha végre átlátja a zsákutcába jutását és e folytán jobb utra tér. De ha nem teszi, biztos ravatalra készül. Annyi vereség után térjen végre észre.

Üdvös eredményt csak a munka idézhet elő. A ki erre rá nem jön, az csak vaksággal van megáldva. Ily emberek kormányra soha nem juthatnak.

A háboru.

A monarchia külügyi hivatala czetinjai ügyvivője által magyarázatot kért a czetinjek kormánytól a Gyakovában és San Giovanni di Meduában történt események dolgában. A kifogásolt események brutalitás dolgában felülmulják azokat a kegyetlenségeket, melyeket a szerbek Prizrendben Prohaszka személyi szabadsága és Ausztria-Magyarország tekintélye és méltósága ellen elkövettek. A montenegróiak San Giovanni di Meduában feltartóztatták az Ungaro-Croata Skodra nevű hajóját s a hajó személyzetét halálos fenyegetésekkel akarták arra kényszeríteni, hogy a hajóval szállítsák partra a Szalonikiból érkezett szerb katonai csapatokat. A közbelépés második oka, hogy Montenegró nem akarja megengedni a polgárok elvonulását Szkutariból. A harmadik ok, hogy mely nemcsak a monarchiát, hanem az egész civilizált világot érinti, a gyakvai katolikus albánok közt elkövetett erőszakos tétitések, a melyeknek Pálics lelkészen kívül tömérdek albán katolikus esett áldozatul. A kegyetlenség, melylyel a tétitést üzik, verlézítő és szegylene marad a huszadik századnak. Így

széknek hire-pora sem volt ott, pusztá vályogfalak ásitottak rájuk hidegen.

Prikulics tehát nem lakott a házban. A kis vityilló csupán szemfényvesztésnek készült, hogy általa félre lehessen vezetni a világot. De hát mi czélja van ezzel és micsoda titkok vezethetik ennek az embernek a tetteit? És a rejtély és a titokzatosság egyre jobban és jobban szötte körül a Prikulics alakját.

II

Egyszer késő télen, amikor már a kemény idő félig-meddig a hajamat is behavazta, a a lármás nagy városból visszamenekültem a hegyháti csöndes faluba. Rövid időre, némi pihenőre csupán, hogy végre egyszer tiszta és szabad lélegzetet vehessek.

Rozzant, nyikorgó szekéren koczogtam be a kihalt vasúti állomástól a félóránira fekvő faluba. A félórai utból két órást lett a nagy hó miatt, mely minduntalan megakasztotta utjukban a nagyfűlű mokánylovakat. Egyszer aztán véglegesen megrekedtünk. Valami nagy, otromba torzonborz ember állta el az utat.

— Hé, megállj! Ki vagy?
— Kinek mi köze hozzá! — dörmögtem bosszusan és felálltam a kocsiiban.

— Oh, oh, te vagy az Jóska! — hangzott most fel diadalmas orditással és az óriás, hatalmas ember a nyakamnak esett. A nagy darab alak majd, hogy lerántott a szekérről.

— Nem ismerem az urat! — tiltakoztam dühösen.

— Az ördögöt nem! Én vagyok a Gerzson, a te öreg czimborád. Hát nem ismerz rám, gyerek?

Most már felismertem. Székly Gerzson volt ez a Gulliver-alak, régi híres vadásza kör-

fest ma a balkán szövetség, mely felévvél ezelőtt szent háborút indított, hogy felszabadítsa a balkáni keresztényeket a pogányok zsarnoksága alól. A kereszt jegyében indult meg ez a háború s Európa hatalmai hittek a jelszónak és támogatták a szövetséges államokat a keresztényszabadító háboruban. Ma pedig, öt hónappal a háború kitörése után ott tartunk, hogy a szövetséges államok nemcsak a pogányokat, hanem a keresztényeket is lemészárolják — a kereszt nevében.

HIREK.

— *Olvasóinknak a husvét-
ünnepekre boldog és kellemes
ünneplést kívánunk!*

— **Krisztus Urunk mikor született és mikor halt meg?** A legpontosabb számítás alapján kimutatható, hogy Krisztus Urunk Róma építése után 749-ik év december 25-én, vasárnapon született és Róma építése után 783. évnek április 7-ik napján, pénteken halt meg. Szent Péter és Pál példájára Rómában a feltámadás ünnepe a tavaszi éj-napegyenlőség után és a Nizán hó 14-ik napja — pascha-ünnepe — után (mely a holdtöltevel a folyó évben márczius 23-ra esik) az első következő vasárnapon tartották, biztosan azért a történelmi valóságért, hogy Krisztus feltámadása így történt.

— **Miniszterelnök üdülése.** Lukács László miniszterelnök, kerületünk nagynevű képviselője, titkára kíséretében Fiuméba érkezett. Onnan a miniszterelnök Abbaziába megy körülbelül egyheti tartózkodásra.

nyékünknek, amolyan elparasztosodott kurta nemes ember, aki a főispántól lefelé az oláh zsellér-emberig te-tu barátságban állott mindenkivel.

Egy kicsit elképedve bámultam rá.

— Ej, ugorj már le! — főrdemt rám nehezelve. — Bejössz majd gyalog a községbe. A nagy hóban ugyanis elakadnak ezek a patkányok.

Valósággal ölbekapott és úgy emelt le a szekérről.

— Ej no, de megemberesedtél! — mondta aztán jólelkűen és cipelt magával a hóbuczkák között.

— Te meg olyan fiatal vagy!

— Hja, a vadászat, fiam! Én az életemet már csak így morzsolom le. Beveszem magam az erdőbe, a hegyekbe és élem világot. Persze, ti a nagy városban úgy összeszorultok, mint a beszózott heringek az abroncsos hordóban.

— Az már igaz.

— Látod! Én meg most is a határt jártam. Ez a passzióm. Különben is mostanában nem vadra, hanem emberre leslek.

— Hogy értsem?

— Felkopott az állam. Odafönt a központi urak bebujnak a kályha mellé, a feleségük szoknyája mögé. Fáznak. Nem tudok embert találni, aki a hegyek közé jönne velem. Pedig egyesben már unom a hajkurázást. Talán az öregség jele ez, vagy mi a csuda, de szeretek az oldalam mellett magamszörű embert látni, akivel aztán nyakamba vehetem a hegyeket.

Lemondó sóhajjal legyintett a kezével:

— Nincs, nincs ember már, barátom! Napról-napra itt ödögök az országúton és várom az utasokat. Talán akad még közöttük

— **Szolgabírói áthelyezés.** Várme-
gyénk főispánja május 1-től kezdődőleg
Kovács Pál szolgabíró a marosújvári és
Köncz Albert szolgabíró az alvinczi
járásba áthelyezte.

— **A Magyar Néprajzi Társaság** e-
hé 26-án d. u. 5 órakor a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia felolvasó-termében nyilvános
felolvasó-ülést tart, melyen az egyik felolva-
sást dr. Berze Nagy János tartja „A fiának
meseosztályozása” címmel.

— **Halálozás.** Gazdag Lajos nyugala-
lomba vonult közesmester, Enyednek egyik
szerény és szorgalmas munkában érdemes
polgára, hunyt el nagypentecken 74-ik évé-
ben. Szerény és vallásos ember volt. Az
önkéntes tűzoltó egyesületnek alapítása óta
34 éven át késő öregségeig buzgó tagja volt.
Halálát rövid betegség előzte meg. Ma husvét-
napján délután 3 órakor temetik Tóvis-utcai
házából a református temetőbe.

— **Az aranka kötelező irtása.** A
földművelésügyi miniszter rendeletei alapján
az aranka kötelező irtását rendelték el
a mezőrendőri hatóságok. Ebből kifolyólag
a gazdaközönséget városunk rendőrkapitánya
is figyelmezteti, hogy minden termelő birto-
kos vagy bérli köteles a területen talált
arankát minden év május 20-ig tökéletesen
kiirtani. Az irtás pontos teljesítéseért a
földterület tulajdonosa felelős. Az aranka
sikeres irtásának módját hirdetményeken
teszik közzé.

— **A királygyilkos.** Skináz Sándort, a
görög király gyilkosát átadták a katonai
büntető-bírósnak, mert Szalonikiben most
ostromállapot van. A királygyilkosság vizsgá-
latát befejezték. Megállapították, hogy a

gyilkos teljesen örült, kit nem lehet tettéért
felelőssé tenni. — Az új király, Konstantin
eskütje meghallgatására óriási néptömeg ér-
kezett Athénbe a parlament elé, mikor
százegyes gyűdörgés jelzése mellett az új
király elindult a parlament elé. Fel tizen-
kettőkor olvasta fel a metropolita az esküt,
melyet a király hangosan utána mondott s
azután aláírta.

— **A balázsfalvi áll. el. iskolának**
nagy gyászja van, keletkezése idejétől óta
működő egyik buzgó hű munkását Mihály
Anna tanítónőt veszítette el, amin lapunk
egyik előbbi számában töviden közöltük.
Péter Antal balázsfalvi ref. pap egy hosszabb
közleményt küldött be hozzánk, a tanítónő ér-
demeit méltatva, melyből helyszüke miatt ki-
vonatot közlünk. Mihály Anna igazi nevelő
tanítónő volt, ki nem kenyérkeresetből, hanem
lelke egész odaadásával nevelt és tanított egy-
szerre hivatottságból, munkatere teljes szere-
tetéből. Lelke át volt hatva attól a gondolattól,
hogy tőle, mint balázsfalvi tanítónőtől a kenyér-
adó magyar állam az állam nyelvét, multját és
czieljét ismerő honpolgárokat vár, s ezért vas-
kitartással tudott megküzdeni a növendékek
nyelv nem tudásának felette nehézkedélyai-
val. A társadalom legelső és legfelsőbb rétegei-
ből összeverődött fegyelmetlen és gondozat-
lan gyermektábor egyéniségének tiszteletet
parancsoló szerénységével bámulatosan tudta
fegyelmelni, s míg mások különböző titu-
lusok alatt vjvtak az eredmény sikeréért: ő
a maga kedvelt szerény egyéniségével mindig
biztosította magának a munkálkodás elismerő
eredményét. Buzgó, vallásos lelke a türel-
metlenség vagy elfogult bigottság lejtőjére
sohase szállott le s a gyermekek közimá-
jában mindig ott volt lelke s együtt imá-
kozott velük. Rend és munka szeretete,

kötelességérzete határtalan volt, akár a
a közbizalom, akár a tan-, vagy magánügy
vette igénybe munkásságát, az mindig kor-
rekt, kifogástalan volt. Utolsó útjára sokan
elkísérték, az áll. iskola fekete lobogója
alatt könnyes szemekkel állt sorfalat a teme-
tőben, míg elvitték soraik között a jó Anna
kisasszonyt, kivették részüket a részvétből a
szülők, hivatalok s a nagy közönség is, a
kartársak nagy testülete vidéki tagjaikkal
képviselettel magukat, hogy a nemzet egyik
hű napszámosa koporsójára letegyék ők is
a sok koszoru mellé, a maguk elismerésüknek
kartársi koszoruját is. Egy jó és hű munkással
kevésbé van a földön, a világ talán észre
sem veszi, de a gyermeki lélek sohasem
fogja felejtani, hogy ki és milyen volt Mihály
Anna. 17 évi fáradságos küzdelem után e
kitüntető elismerésre a temetőn keresztül
jutott el, nyugodjék csendesen!

— **Az Edison mozgószínház** husvét
első és másodnapján külön külön műsorral
tart előadást. Az első napján a világhírű
dán tragikával Asta Nielsennel a
főszerepben „A hazátlanleány” cz. bal-
kani háborús epizód lesz a műsor főpontja.
Másodnapján „Harc az örökségért”
cz. szép társadalmi színjáték a műsor fény-
pontja. A műsor többi része igen változatos
és gondosan van összeállítva.

— **Dinamitmerénylet a tehervonat**
ellen. Hettőről keddre forduló éjjel a
Kolozsvárról Nagyvárad felé haladó 507.
számu tehervonat ellen ismeretlen tettesek
gonosz merényletet akartak elkövetni. A
gázott meghiusulása csak a véletlenül mult
s igazán kis híja, hogy emberélet s ezrekre-
menő érték nem pusztult el a merénylet
következtében. Körösfeketető határában ismer-

egy jobbfejta férfi, akit fülön csiphettek és
vihetek magammal vadászni. Nem igen akad.
Hogy üssön belé a . . .

Csodálkozva néztem e keserű beszédü em-
berre. Nagyon komoly volt az arca és két-
ségbeesetten bámult bele a vakító fehér hó-
mezőbe.

— Ej, tudod mit, Gerzson! Engem fülön
csiphetsz. Én megyek véled.

— Igazán, te? Igazán?

— A legkomolyabban.

A nyakamba borult és szinte könnyekig
megindultan dadogta:

— Ember vagy fiam! Holnap kakasszókör
indulunk. Három órakor talpon légy. Bundát,
csizmát, puskát, tőlem kapsz.

III.

A rakatói hegyek közt hideg, éles szél nyar-
galászott. Gerzson, mikor végignézett a Gura
drakuluj fölött, örvendezve dörzsölte a kezeit.

— Pompásan indul fiu; szép, tiszta időnk
lesz. Egész sereg vadat fogunk lepuffantani.

Egy óráh hegyi-pásztor galyakból összerótt
kunyhójába szállásoltuk be magunkat. A
kunyhó gazdája valahol az erdőt járta.

Gerzson pálinkát vett elő és rendületlenül
diktálta belém:

— Ez jó a hideg ellen. Igazi szilva.

A vadászatarisznyájából egész éléstár ke-
rült elő.

— Mire jó ez a sok enniváló? — kérdez-
tem csodálkozva.

Gerzson fitymálva jegyezte meg:

— Három napra még kevés is lesz.

— Hát három napig maradunk itt?

— Persze. Talán még tovább is!

No, ez szép ígéret. Kezdtém már betűről
is fájni. Gerzson letelepedett a medvebőrös
bundájára.

— Egy kicsit alszom most, fiam. Amig
az a gazember (a hegyipásztort, a kunyhó
gazdáját értette ez alatt) vissza nem kerül,
ugy sem csinálhatunk semmit. Némi tájéko-
zódást kell szerezni a vadjárásról.

Bennem erősen dolgozott a szilvapálinka,
olyan lázfélét éreztem. A kunyhó szűk volt,
barátságatlan és szinte ösztönszerűleg kilép-
tem az előtte elterülő tisztásra. Lent néhány
ölnyire a Gura drakuluj tátongett előttem.
Az ördög-árok.

Sok félelmetest hallottam már róla, rémes
históriákat. A kíváncsiság most közelebb vitt
hozzá. Öntudatlanul mentem a partja men-
tén és szédült fejjel néztem le szakadékos
mélységébe. A hogy ez az óriási árok végig-
vágódott a hegy oldalán, olybá tetszett,
mintha itt valamikor haragos bomba söpört
volna végig a föld hátán és kiszaggatta volna
azt.

Egyszerre megriadva álltam meg. Lent a
Gura drakuluj völgyében egy csapat vad-
dísznó vonult el lassan, méltóságosan. Egy
kocza és a himje; a nyomukban apró mala-
czok.

Hirtelen Gerzsonra gondoltam. Ha itt volna,
milyen pusztítást vinne végbe egy pilla-
nat alatt. Ej, hiszen nálam is van fegyver.
Mig ő alszik, le is főzhetem szépen. Innen
egészen kényelmesen terithetek le egyet-
kettőt e vadak közül anélkül, hogy valami baj
érne. Ide hozzám ugyan föl nem szaladhat-
nak.

Izgatottan szorítottam vállamhoz a fegyvert.
A kant vettem szemügyre.

A következő pillanatban a fegyver kirö-
pült a kezemből. Erős ütés érte a karomat
s előttem fenyegető arccal, morogva egye-
nesedet föl egy szörnyeteg kis alak.

— Ki az?

A támadó reszelős, mély torokhangot adott
és rám vicsorította a fogát. Megismer-
tem. Prikulics!

Sok hosszú év óta ugyanez az alak állott
előttem, akitől gyermekkoromban az egyivásu
pajtásaimmal egyetemben úgy félttem, mint
a gyilkos, gonosz szellemtől. Megriadva kér-
deztem:

— Mit akarsz. Trifán?

Talán a körülmény, hogy a becsületeseb-
bik nevén szólítottam, enyhítette a különös
lény felindultságát, mert bizonytalan hangon
felelte:

— Uram, ne bánts azokat az állatokat!
Nem engedhetem!

— Miért? Ez furcsa.

— Először célja se volna. A többi va-
dász sem bántja az olyan vadat, amelyik a
Gura drakuluj völgyében jár. Részben mert
az szerencsétlenséget hoz, részben mert hiába
volna ugyanis. Ha le is lövi tán, onnan ugyan
fel nem hozhatja soha. Nem volt még
ember, aki élve lejutott volna a Gura dra-
kulujba. Persze, te ezt nem tudod uram,
mert a városból jöttél.

— Há te ezt meg honnan tudod?

— Ismerlek. Emlékezem rád, mint gyer-
mekre. Nagyon halavány, vézna fiu voltál.
Most megférflasodtál. Hanem azért ma is hal-
vány vagy. Ugye uram, nagyon rossz a
városban élni?

— Miért kérded? Jártál te már a város-
ban?

A kis szörnyeteg alak megborzongott. Sző-
rös, nagy durva kezével dühösen csapott a
levegőbe és felindultan mondta:

— Jártam. Én mindenütt jártam.

— És most?

retlen emberek dinamitot dobtak a vonat elé. A pályáról azonban, aki átvizsgálta a síneket, észrevette a sínekre helyezett dinamitot s sikerült neki még idejekorán megállítani a vonatot. A dinamitos merénylő kézrekerítése iránt széleskörű nyomozás indult meg.

— **„A rendőr meghalt.”** Ily című közlemény jelent meg lapunk f. é. 22. számában. Ezen közleménynek az a része, mely a rendőr halálaért részben felelőset is okozni látszik, téves információ alapú.

— **Ötszáz korona egy elefant gyomrában.** Newport amerikai város állatkertjében mulatságos eset történt a minap. Egy ur kétszersült-darabokat dobált egy hatalmas elefantnak. Telikabátja külső zsebéből kilátszott egy kétszersültnek a vége, s a moho elefant orrmányának egy hirtelen lendületével kikapta belőle a süteményt. Csak hogy a boldogtalan kabatzsebben nem csupán kétszersült volt, hanem az illető urnak egy ötszáz koronás bankóval megbélelt levele is. Az orrmány hirtelen mozdulatával nemcsak a kétszersültet rántotta ki, hanem a levelet is, és a következő pillanatban mind a kettőt lenyelte. Az egész állatkert harsogott a nevetéstől. A pörüljárt ember, mondják, másfél napig leste az elnyelt pénzeslevél előkerülését.

— **Köszönet nyilvánítás.** Az Oltar-egyesületnek f. hó 16-ikán tartott mű-oros estélye alkalmával felülfizetni szívesek voltak: U. Kovács Józsefné 20 k. Rada György, Rass Károly 4—4 k. Török Bertalan, dr. Jenei Elek, Beretzky Miksa, dr. Asztalos Kálmán 3—3 k. Baranyai Karolyne, Jovián Jolán, Winkler János, dr. Müller Jenőné 2—2 k. Hassák Vidor, Nehéz János, Lászlóffy Józsefné, Balassa Sándorné, Takács

Vida, Keresztes N. Imre 1—1 korona, összesen 51 koronát, mely szíves felülfizetésekért hálás köszönetét nyilvánítja Tangel Józsefné penztárnok.

— **Sztrájk rémület.** Szinte mulatságos az a nyugtalanság, melyet az általános sztrájk mozgalom a magyar gazdaszónok köreiben országos zerto előidézett. A lapok humoristái ki is figurázták azokat a nőket, akik abbéli félelmükben, hogy családjukat nem tudják majd a sztrájk tartama alatt kellőleg élemezni, rengeteg romlandó élelmi szerteket siettek bevásárolni. Nos, a „Háztartás” olvasóit nem szédítette meg ennyire a félelem. Ez a tizenkilenc éves kitűnő háztartási lap ugyanis mindenekelőtt olyan gazdaszónytábor nevel az országnak, mely nem ragadhatja magát a végtelkre. Rége óta mit olvasóit, hogy éléskamrájukat bőven lássák el a szükségességekkel, másrészt pedig páratlan konyha rovatának receptjei fölslegessé tesznek minden kikapkodást. A „Háztartás” olvasói megtanulják a gyümölcs befőzés, a zöldségfélék eltevése, a husneműek konzerválása, a disznóölés stb. minden tudnivalóját. Őket még a betekig tartó sztrájk se hozza zavarba. A „Háztartás” mely ezeken kívül a gazdaszónok minden szükségletére kiterjeszti figyelmét, havonként 3-szor jelenik meg gazdagon illusztrált díszes füzetekben. Előfizetési ára ¼ évre 3 kor. Ha ½ évre hat koronával most előfizet a „Háztartás”-ra, akkor ingyen és bérmentve megkapja a „Háztartás Könyvtára” most megjelent pompás 20 kötetét. A kiadóhivatal (Budapest, VI. Eötvös u. 36.) készséggel szolgál levelezési megkeresésre mutatványszámokkal.

— A „Kultura” meglepetést hozó számai megint egygyel szaporodtak. A folyó hó 10-én megjelent szám aktualitás tekintetében megint első helyet biztosít, mint folyóirat saját magának; a munkatársainak pedig az írók sorában. Pogány Béla „Az irodalom gazdasági harszai” című alatti, rövidre fogott, de annál hathatósabban ható elmefuttatást közöl az irodalmi irány alakulásáról, amelyben kifejti, hogy nem az író irányítja az irodalmat, hanem több-kevésbé csak a közönség tetszése, vagy nem tetszése. A maga nemében nagyon sikerült Orbók Atilla kis elbeszélése. A kanadai Lovag Ádám a pesti néma jellemzése, dr. Turnowsky Sándor „Wieritz” című kritikai esszéje méltán sorolható a magyar irodalomban még nagyon kevés méltatásra talált témák közé. A két vers, az érdekes folytatásos filozófiai ezikk,

a várva várt regény, valamint az irodalmi és kritikai aktualitások mind csak elősegítik azt hogy a „Kultura” mint a legkedveltebb oszladi lap mindenhol méltatást találjon. A „Kultura” szép kiállításáról Röttig Gusztáv és Fia soproni özég könyvnyomdája gondoskodott. A lap előfizetési ára 10 K. félveként.

— **Madách Imre rajzai.** Bányai Elemér rendkívül érdekes ereklýeket mutat be Sebők Zsigmond és Benedek Elek képos gyermekrajza, a Jó Pajtás legújabb számában: Madách Imrénak három gyermekkori rajzát, melyek kis gyermekhez képest, meglepő ügyességet árulnak el s a költő testvéreiről mutatnak be érdekes jeleneteket. A mározius 15-iki nemzeti ünnepre vonatkozó Abrányi Emil verse, egy érdekes történet a stureezi hősről, Steinhöfer Károly ezikke Petőfiről. Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör legújabb kalandjait, Keményfi Jenő szép rajzot ad, Elek nagyapó kis mesét, Altai Margit vidám kis szindarabot, Zsiga bácsi vidám mókát, Rákosi Viktor regénye, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

* **Szépérvék** es elbűbölésesség jellemzi mindazokat, a kik cipőiket bersonozva viselik. Az új Berson-gummisarcok rugékony es elpusztíthatlan.

A Szentkirály-utca 12. számú jókarban levő es jól jövedelmező házastelek eltávozás miatt olcsó áron eladó. Értekezni lehet Bakó Károly építész-nél Szentkirály-u. 16. sz. alatt.

94 1—3

LEGJOBB AJÁNDÉK
a tartós es olcsó
hazai szöttesáru
Arjegyzéket ingyen es bérmentve küld:
LANGNER szötvögyára NAGYENYED

— Most?

Kigyult szemmel nézett maga köré. Az apró gyikszeme mintha kitágult volna s az alakja is megnagyobbodott.

— Most itt élek. Lent a Gura drakulujban. Ahol még nem járt énkiülem élő ember!

— Furcsa ember vagy! — mondtam önfelédtem. — Hát miért nem élsz az emberek között?

A kis szörnyeteg dühbe jött.

Utálom az embereket, utálom! Hiszen járok én most is közjűk, de csak nappal. Emlékezhetsz rá. Napszámba dolgozom nekik es hallgatom a beszédüket. Aztán éjszaka visszaterék ide, a Gura drakulujba. Itt aztán elgondolodom azon, hogy mit beszéltek es csináltak aznap a hazug világ emberei. Es oly boldog vagyok, hogy így újra megtanulom gyűlölni őket.

Meglepődve néztem rá. Különös nehéz beszéde után, amely azt árulta el, hogy sokat gondolkozik, még titokzatosabb lénynek tetszett előttem, mint régen, gyermekkoromban, amikor szentül hittem én is a róla terjesztett babonás mesékben. A lelkebe olvasott talán, mert komoran jegyezte meg:

— Te most nagyon furcsának látsz engem, uram. Lehet, hogy igazad van. A magam szempontjából furcsa is az, hogy olyan sokáig beszélek véled. Nagyon rég nem vál-

tottam szót emberrel. De hozzád bizalmat érzek. Egyszer nagyon haragudtak rád odalent. A falusi emberek, akik szidtak es átkoztak téged, mint a nagy veszedelmet. Valamit írtál. Nem tudom, hogy mit, de a beszédükből megértettem, hogy te olyan ember vagy, aki az írásból élsz. Nagy igazságod lehetett, mert úgy beszéltek rólad, mint a gyilkosról. S én akkor megszerettelek. Ne bántson az uram, hogy így mondom, de vonzódást éreztem hozzád. Te jobb lehetsz, gondoltam a többinél es visszaemlékeztem rád. Eszembe jutottál mint halvány, vézna gyerek es úgy fáj a halványságod. Így van. Es ne hidd azt, hogy én rossz ember vagyok. Azok rosszak odalent s én gyűlölöm, utálom őket.

Reszelős, mély torokhangon beszélt újra es nehezen lélegzett. A beszéd, amelytől elszokott, fárasztotta ki talán.

— Nézd, — kezdtem én óvatosan, — a te életedben sok a titokzatoság, ne csodáld tehát, ha az emberek idegenkednek tőled. Senki sem tud rólad semmit. Nincs hajlékod. Egyszer építettél magadnak egy kunyhót, de nem laktál benne.

— Ugyan uram! Hiszen az emberek tettek ilyenek. Valamikor én is szerettem odalent élni. Velük gondolkodtam es éltem én is. Hanem . . . ej, az emberek nagyon rosszak. Most már csak a Gura drakuluj maradt nekem. Ott jó élni: a rengeteg erdő, sziklák,

vadnak tudnak szeretni. A szikla megvéd a vihartól, az erdő elbeszélget velem, a vadak szinte ismernek. Itt senki sem bánt. A föld, a kemény föld, amelyre lefekszem, puhább, mint az édes anya karja. Mikor aludni térek, mikor fölkelek, mindig megcsókolom, ráhajtom a fejemet es hallgatom, figyelem a lélegzését. Oly tiszta, meleg es egészséges. Nincs, egy talpalatnyi hely, amit itt ne ismernék. Néha úgy huz a föld magához, hogy nem is tudok keményen rálépni; inkább ráborulok es úgy kuszmom rajta végig. Hogyan léphetnék én, a gyöngye féreg a nagy, hatalmas föld homlokára? A szolgálja, a szerelmese vagyok es látod ezért szántották végig az arczomat néha vörös vonalak. A bokrok, az ágak simogattak meg, amint megittasulva a föld erejétől végigkusztram a sziklákon, a bozótok közt . . .

Elhallgatott. Az idő már késő alkonyatra járt es a hegyi pásztor kunyhójából kihallatszott a Gerzson hangja.

A kis szörnyeteg az idegen hangra megrezent es sietve ereszkedett le a Gura drakuluj bozótos, sziklás meredekén.

— Az Isten áldjon meg, uram! — kiáltotta vissza rekedt hangon. — Légy óvatos abban a hazug, rossz világban.

Es eltűnt az ördögárok mélységében.

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)
állandóan aktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

Tartóssága, ruganyossága, eleganciája utolérhetetlen!

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“

nagyenyei ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések Földes Ede ur könyvkereskedésében eszközözlendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyei ügynöksége.

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

255

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Nagyenyei Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénztételek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál czégnél Szentkirály-
uteza 128. szám és Márer és Weiszberger czégnél.

Nyomatott a Nagyenyei Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.